

Українські видавництва й книгарство.

Ідея кооперативного видавництва й книгарства з культурно-просвітницькими завданнями, давно мене захоплювала... Це тоді, коли я служив на Поділлі...

Доклад про це зробив письменник Омелько Островський. Після детального розгляду цього питання на загальних зборах, ухвалено проект статуту й вибрано на три роки перше правління товариства з п'яти людей...

А дію справді велику. Ось поміркуймо. Чи багато ми, українці й українці, хоч і не з своєї вини, а внаслідок носителей усякої просвіти... маємо своїх українських газет, журналів, підручників, книжок літературних, наукових і популярних...

Власно в кожному губерніальному місті на Україні повинно бути своє кооперативне видавництво, а в Київі повинно бути перше таке товариство й союз усіх цих українських губерніальних видавництв. Крім того по всій Україні, — не тільки по її губерніальних і повітових містах, але й по її містечках і селах, повинні бути відкриті, на першій часі по ціх книгарнях, на армари і т. д. — повинно взяти на себе Українське Кооперативне Київське Видавництво.

Це дуже важно з боку масового культурно-просвітнього, хоч і з економічного користно. Кооперативні книгарні не тільки приносять вигоду до народу (а і це діло велике), але вони безумовно приближають до нього книжку добру, хорошу і це діло — величне).

З відкриттям книгарств, що будуть своїми кооперативними видавництвами й книгарствами, газети, часописи, книжки й т. д. розповсюдяться, у нас будуть знати про авторів, і вони будуть знати про авторів, і вони будуть знати про авторів, і вони будуть знати про авторів...

Т-во допомоги жертвам війни. Т-во допомоги жертвам війни існуючи з 1915 року, не мало змоги до революції за браком кошти і безправністю на нашій не своїй землі вести свою діяльність так широко, як того вимагала справа.

ри авторам, організація, агітація по всій Україні і т. д. та... не може ж нас мало? А „з свята по житті — го- лому сорочка“... Та й не може ж нема тепер на Україні меншати просвіти, котрі дали б свої десятки, а може й сотні, тисяч на таку певну справу? Міркую я, що багаті українські ма- настири та лаври, котрі за гетьман- щина були ж джерелами просвіти, — всі церкви, просвіти, кооперативні і т. н. організації повинні теж озва- тися і прийти з допомогою цій свя- тій просвітній справі... Во ж нема лучшого діла, як просвіта неосвіже- ного! Нема луччої жертви, як на про- світлу, лучшого монумента, як просві- тителів!..

Микола Безсонов (б. єпископ Никон).

З собору всеукраїнської православної церкви.

В тому ж будинку першої дівочої духовної школи, ховаючись од боїв, група соборних делегатів ви- знала потрібним заснувати правосла-вне українське братство з широкими завданнями щодо популяризації ідей собору, підготовки і розроблення ма- теріалів на яких можливо було б опертися, будучи церквою народною на Україні, і взагалі — широкій інцип- тивні в справах церковного життя на Україні, особливо під час перерви со- борної роботи.

Завдання поважні і справа вели- кої ваги стоїть перед новозаснова-ним братським товариством. Годилося б братникам, не гаючи часу, до праці ставати, бо того діла, що на них упа- дає, ніхто не зробить, а соборна во- лія, зібрана з постанови собору до- ліри за два тижні перед 10-м трав- ня, за такий короткий час не встигне зробити й половини з того, що їй со- бор визначив. Переводити внутрішню організаційну роботу, збираючи до спілки всіх, хто спочуває ідей наро- дної церкви на Україні, треба через пресу та окремі брошури повідомити людиність про значіння собору, про його завдання, організацію, напрям ді- яльності і про роботу першої собор-ної осесії. Збираючи матеріал для всіх шести одділів (секцій) собору, в пер- шу чергу потрібно видати й поширити відкриті з основних питань церков-ного життя — проф. В. Зінківського, проф. Ф. Мищенка, проф. І. Огієнка, проф. В. Екзархатського і інші, що були читані, або мали бути прочитані делегатам собору. Як ще єсть цікаві окремі доклади по секціях, їх теж варто було б видрукувати й пошири-ти. Це буде праця органічного харак-теру. Разом з тим братство повинно стояти на сторожі, наготові, щоб одразу збити підступні од тих, які вже свої чинять наразі супроти собору всеукраїнської церкви православної, ламаючись „аннулірувати“ його, як ніби-то незаконний і латентний, з благословення патріарха, зібрати свій собор „на нових началах“.

Для живого, звичайна річ, ніхто збити не подоліє і те, чого вимагає історична хода, ставатиме, але ж шко-ди вороги наробити можуть, колотич-ки та лиха накопати, яке потім спокру-тувати стражданням народом укра-їнському доведеться, а не кому ін-шому.

Владика, поставлені пасти „стадо Христове“, повинні б піти назустріч святому ділові, прихилиючись до брат-ства, як колись славної пам'яті митрополит Петро Могила взяв був під свою оборону діло братства київського Богоявленського.

Великий історичний момент ми переживаємо, велика творча робота перед нами зараз на всіх ділянках гро-мадського життя, і церковного збо-рення, і така ж сама велика лежить на нас відповідальність перед наци самими, перед нашим сучасним, пер-ед народом України, перед прийдеш-німи поколіннями... Отже святе діло до божему, гаразд зробити ти ба!

В. Страшневач.

Т-во допомоги жертвам війни.

Т-во допомоги жертвам війни існуючи з 1915 року, не мало змоги до революції за браком кошти і безправністю на нашій не своїй землі вести свою діяльність так широко, як того вимагала справа. Тому воно утримувало в Київі тільки 3 інституції: 2 заборонки для дітей і дім для виселенців українців в Галичину, провадючи крім того діяльність по-за Київом.

Але, як тільки зв'язався змога стати на твердий ґрунт, т-во поши-рювалося й діяльність там, що після звільнення галицького краю т-во вело до себе 16 його інституцій, які створювалися для допомоги жер-

там-уцікакам і підліткам то учням з тім що, вітаючи повернувшись до Київ українців, як порятуюк од великого лиха-більшевизму, ці пред- ставники Думи у той саме час доу- стили злістину агітацію в міських колах проти українства, як напр. в промові голови над труною дружи- нки Писарева, тенденційній заяві представників Думи про склад слідчої комісії, відповідальній заяві п. Дре- лінга з приводу зривання п. Маєвсь- кого і т. н.

Умовнозначених т-ва спонизачів „Общее Діло“ прохают прбути на зібранні 17-го березня (неділя) в 12 год. дня в контору т-ва (Гринявська 10) для вирішення питання щодо вступу в союз „Городской Потра- битель“.

Як що зібрання не відбудеться, то того ж дня о 1-ій годині призна- чуються друге зібрання, яке буде дій- ським при всякому числі членів.

Засідання ревануційної комісії. В понеділок 18 цього марта о 4 го- дині відбудеться засідання ревану- ційної комісії в помешканні Всео- російського Комітету допомоги біжен- цям, Совієвська вул. 16.

Прохают відомства і уряди, яких ще торкається, прслати своїх пред- ставників.

Трагедійний відділ прохав слу- хачів „Першої Народної Драматич- ної Школи“, і справи продовження навчання звертатись: Міністерство Народної Освіти, Відділ Театраль- ний, Бібіковск. Бульвар 14, від 11 до 2 год.

Міністерство судових справ, з огляду на те, що деякі урядовці його ще не приступили до роботи, опові- щав, що остаточним терміном для яв- ки на роботу відсутніх урядовців призначається 18 березня. Посади співробітників, котрі не з'являються до цього дня або не подадуть посвідчен- ня про законні причини неявки на роботу, звільнитимуться вакантними.

Др. Педагогічна Академія. Збо- ри всіх ділянок і візальних слухачів української педагогічної академії призначено на 18-е лютого у 5 год. дня вчора в помешканні департа- менту вищої освіти (будинку першої гімназії).

На загальному зібранні, 10 березня, Українська Громада студен- тів університету св. Володимира зго- лосила, щоб участь в похоронах зго- лосили всі українські студенти, котрі вчора ввечері на 18-е лютого у 5 год. дня вчора в помешканні департа- менту вищої освіти (будинку першої гімназії).

Тоді перемішались. Всіх укра- їнців, що вміють добре балакати по німецькому, прохают являтися в кан- целярію комісії по набору кадрів пе- рекладчиків при ул. Вел. Підвальної № 1, 4-тий поверх, між годиню 10 і 12-ю дня. Ті, що зголосилися в Гал- Бук. ком., повинні теж являтися, для одержання ближших інформацій.

Збори студентської громади. На 11 годині ранку 17 (4) березня при- значено загальне зібрання студент-ської української громади студентів уні- верситету св. Володимира. Збори бу- дуть в IX-ій аудиторії університету.

Драматичний гурток середнішні- лівнів м. Київ в суботу 16-го березня в клубі „Родина“ влаштував свою ве- чірку Київки продаються в економі клубу що-дня та при вході на ве- чірку.

Повернення награбованого. Київ-ський губерніальний комісар розіслав повітовим комісарам, міським голо- вам, головам земських управ і пові- товим земельним управам таку теле- граму:

„В подієння жей циркулярної телеграми від 9 березня № 168 по- відомляю: увесь інвентар живий і мертвий мусить бути повернутий зе- мельним комітатам. Власникам по- вертається тільки те майно яке не було на учті земельних комітетів, як то мебелі, домашні речі і тале інше. Про це прохат негайно пові- домити населення. За губерніаль-ного комісара Моргуліс.“

Штаб Київського Губерніального Команданта переходить до нового по- мешкання — Олександрівська, 3.

Прийом почнеться з 18-го бе- резня. Український робітничий клуб. Ра- да клубу (Дук'янівський Народний Дім) сповіщає членів, що в неділю 17-го березня в 10 год. ранку відбу- деться загальні збори членів клубу.

В Латиському Центральному Ко- шеті. Відбулося засідання (12-го бе- резня) Латиського Центрального Ко- мітету, на якому обговорений був план повернення утікачів у Латвію (курляндська, ліфляндська губернії й Латгалія). На засіданні обрано комі- сію для виробки проектів самооподат- кування і організації робочих артілів у справі одправки на весняну роботу, а також накреслено план боротьби з безробіттям.

Домові комітети. З метою дати населенню спору та раціональну лі- карську поміч з ініціативою комітету 2-го старовинського району, т-во лі- карів-спеціалістів з'організувало ам- булаторний прийом в будинку лікар-ні т-ва постачання лікарської помічі хворим дітям, Бульварно-Будявська 20, під Обсерваторного проулку тел. 9—52.

У районній лікарні приймається на усі хвороби та видається лікар-ства що-дня від 3-ої до 8-ої год. веч. Вживаються усі способи лічення а власне: операції, впливання, виприску- вання, масаж і т. н.

Т-во завело діжурства лікарів для виїзду на випадок вивозу домовини комітатами та для несення першої лікарської помічі на випадок неща- стя вдень та вночі. Для вирішуван-ня питань на засіданнях правління був присутним представник домо-вих комітетів. Занегаються на амбу- латорний прийом та лікарську поміч взагалі можна по телефону 9—52.

На бажанні домових комітетів огляд приїжджу, щеплення, аналізи і інші санітарні заходи виконуються на окремих умовах з полегшеннями.

Рада Народніх Міністрів.

П.п. губерніальних і повітових ко- місарам.

Останній час дуже часто помічаю-ться випадки розграбування окремих особами живого і мертвого інвентаря з маєтків. Важаючи на те, що на підставі земельного закону всі маєт-ки, а також живий і мертвий інвен- тарь є власністю народу, що за ці- лість цього добра відповідають земель-ні комітети, пропонується п.п. комиса-рам роз'яснити земельним комітатам, щоб вони не допускали такого зло- чинства, пам'ятаючи, що це посто- суєть веру, як це подалось до сто- рони народнього добра. П.п. комисари повинні вжити всіх заходів до до- вернення розграбованого інвентаря на слідуючих основах:

- 1) а) Предмети продов. пекства і фура- ж здаються під розписки в окремі місця, власні повітовими продоволь-чими управами. б) Живий інвентарь здається в те господарство, з якого розкрадений, коли воно забезпечено доволі кормом та помешканням, а внаслідок зостає-ся в держателів на сохранисті з одібранням від них належної під-писки. в) Мертвий інвентарь та частяк розруйнованих будинків віддаються в господарства, з яких були розкрадені, під доглядом за виконанням цього повітових земельних управ, в розпо- рядження яких згідно з законом пере-ійшов живий і мертвий інвентарь. г) Ліс і дрова віддаються в госпо- дарства й звозяться на вказані зе- мельним управам місця. д) Лісові матеріали звозяться в склад, відкля вони були взяті і відда-ються власникам їх по принадлеж-ности. е) Мебля, посуда та інші речі хатнього обиходу віддають власникам їх, та їх довіреним. е) Предмети, розібрані з інших, призначених в п. 1-му сієї постанови місць, належать до повернення в мі-сце, з яких вони взяті.

У в а г: вповнення по п.п. д. е. е., повинно бути зроблено на противі трьох днів.

2) Особи, товариства та організа-ції, які вже збудили розкрадені пред-мети, повинні здати одержані за них гроші в ближній ескарбні в депозит губерніального земельного комітеу. Все ж майно, яке по закону на-лежить власникам, повертається їм самим.

Про цей циркуляр широко опові-стити населення і про зроблені роз-порядження негайно повідомити міні-стерство.

Народний міністр внутрішніх справ П. Христюк. Директор адміністраційно-політичного департа-менту Юр. Гавський.

Товарообмін з центральними дер- жавами.

На одному з своїх засідань Радя Народніх Міністрів ухвалила пригрозити при Раді Народніх Міністрів комісії по розробці плану з центра-льними державами. У склад комісії увійшли: М. Печин, Остапенко, І. Філарський, Мандиш

